

**La polèmica entre la música
pura i música programàtica**

**Dra. Magda Polo Pujadas
(Universitat de Barcelona)**

Música pura i música programàtica

- Durant el Romanticisme, una de les polèmiques que va tenir més protagonisme va ser la que es va donar entre els partidaris de la música instrumental pura, que només tenia com a recurs la mateixa música, i els de la música instrumental programàtica, que s'ajudaven d'altres manifestacions artístiques com la poesia, la pintura, l'escultura, etc. La música pura (Reine Musik) va tenir el seu punt d'algidesa fins a mitjan segle XIX, mentre que la música programàtica (Programm Musik) va néixer pels volts de 1848.

Antecedents de la polèmica: Segle XVIII

Querelle des bouffons (1752)

- Música francesa versus música italiana
- Rameau versus Rousseau i enciclopedistes
- Harmonia versus Melodia
- Affektenlehre (teoria dels afectes) versus Gefühlsaesthetik (teoria dels sentiments)

Immanuel Kant (*Crítica de la capacitat de jutjar*)

- Formalisme musical (bellesa lliure (pulchritudo vaga-bellesa adherent-pulchritudo adherens): la forma és el que plau sense cap concepte en particular

Característiques comparatives de la música pura i la música programàtica

● Instrumental	● Instrumental
● An sich (música)	● Altres arts donen les regles
● Forma	● Contingut (argument)
● Elit	● Democratització de l'art
● Simfonia	● Poema simfònic (forma idònia)
● Werk (obra)	● Wirkung (acció)

- Art per l'art
- Intederminació
- Inifinit
- Sense finalitat (Gebrauchsmusik)
- Expressió
- Asemanticitat
- Gesamtkunstwerk
- Determinació
- Finit
- Amb finalitat
- Imitació (Nachahmunsprinzip)
- Semanticitat

Beethoven: l'inspirador de la música pura i la música programàtica

- Malgrat la terminologia de música pura i música programàtica no s'utilitza en l'època de Beethoven, sinó que la que s'utilitza és “música instrumental”, hem de tenir present que ambdues músiques son instrumentals.
- La designació de “música programàtica” neix pels volts de 1848, amb la Revolució de la Primavera de les Nacions.
- En aquesta revolució neixen l'anarquisme, el socialisme i el liberalisme.

- Tots els canvis polítics i socials que s'esdevenen fan que la burgesia i la classe camperola pugui accedir, poc o molt, a la cultura, perquè hi ha una tendència de democratització de la cultura i també, lògicament, de l'art i de la música.
- El naixement de les sales de concert propiciaran el consum d'aquest tipus de música instrumental, que tindrà unes orquestres molt més nombroses i amb timbres sonors que abans no hi eren presents.
- Beethoven amb la cinquena i la sisena simfonies encetarà la inspiració dels músics romàntics a mantenir la puresa o la inspiració amb d'altres arts.

Cinquena simfonia o Del Destí

Cinquena simfonia en do menor Op. 67 (1804-1808)

Symphony No. 5
in C Minor
Op. 67
Beethoven

Allegro con brio, f. ma.

Flauti.
Oboi.
Clarineti in B.
Fagotti.
Cori in E.
Trombe in C.
Trompi in C#.
Violini I.
Violini II.
Viola.
Violoncelli.
Basso.

<https://www.youtube.com/watch?v=D-wqx76mpc>

Sisena simfonia o Pastoral

Sisena Simfonia en fa major Op. 68 (1808)

https://www.youtube.com/watch?v=23Vc_uR55_j4

Symphony No. 6 in F Major, Op. 68 "Pastoral"

The image displays a page of musical notation for the first movement of Beethoven's Symphony No. 6 in F Major, Op. 68, 'Pastoral'. The score is arranged in two systems. The first system includes staves for Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), and Cello/Double Bass (Cb.). The second system includes staves for Trumpet (Tr.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), and Cello/Double Bass (Cb.). The notation features various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. A page number '19' is visible at the bottom of the score.